

ВІДГУК

офіційного опонента, доктора медичних наук,
старшого наукового співробітника Литвак Олени Олегівни
на дисертаційну роботу Павлик Уляни Василівни
«Оптимізація допоміжних репродуктивних технологій у жінок після різних
методів лікування апоплексії яєчника», подану до разової спеціалізованої ради
ДФ 26.613.210 при Національному університеті охорони здоров'я України
імені П. Л. Шупика МОЗ України
на здобуття наукового ступеня доктора філософії
в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина»
(наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»)

Науковий керівник: чл.-кор. НАМН України, професор доктор медичних наук, перший проректор, професор кафедри акушерства, гінекології та перинатології Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика Вдовиченко Юрій Петрович.

1. Актуальність обраної теми дисертації

На сьогоднішній день апоплексія яєчника є одним з невідкладних станів, що найчастіше зустрічаються, в гінекологічній практиці та вимагають термінового хірургічного втручання. Ця патологія зустрічається, переважно, у молодому віці, має не лише медичне, але й соціальне значення, що диктує необхідність пошуку таких методів хірургічного лікування, які б дозволили максимально зберегти уражений орган, запобігти розвитку вираженого спайкового процесу в черевній порожнині і, таким чином, зберегти репродуктивну функцію жінки. Останніми роками допоміжні репродуктивні технології (ДРТ) все частіше використовуються у пацієнок з різними варіантами гінекологічної і соматичної захворюваності, причому ефективність методів ДРТ постійно підвищується. Незважаючи на значне число наукових публікацій з проблеми ДРТ, не можна вважати її повністю вирішеною, особливо в плані тактики ведення пацієнок після різних методів лікування апоплексії яєчника, а також впливу різних схем стимуляції овуляції на стан оваріального резерву.

Дисертаційна робота Павлик Уляни Василівни присвячена актуальній проблемі акушерства – підвищенню ефективності діагностики та лікування безпліддя у жінок після апоплексії яєчника на підставі удосконалення і впровадження алгоритму реабілітаційних заходів та використання допоміжних репродуктивних технологій.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Виконана науково-дослідна робота є фрагментом ініціативної наукової роботи кафедри акушерства, гінекології та перинатології Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика МОЗ України.

3. Новизна дослідження та одержаних результатів.

Встановлено нові аспекти патогенезу безпліддя у жінок після апоплексії яєчника на підставі вивчення функціонального стану вегетативної нервової системи після хірургічного лікування. Науково обґрунтовано роль нейровегетативних змін у генезі порушень менструальної та репродуктивної функції у жінок після апоплексії яєчника. Отримані дані дозволили науково обґрунтувати необхідність удосконалення алгоритму реабілітаційних заходів та допоміжних репродуктивних технологій у жінок після апоплексії яєчника на підставі використання психологічної корекції та направленої медикаментозної терапії.

4. Теоретичне значення результатів дослідження.

Проведені дослідження дозволяють науково обґрунтувати можливість використання допоміжних репродуктивних технологій у жінок після апоплексії яєчника, що має теоретичне значення для зниження частоти безпліддя у жінок групи високого ризику.

Поглиблене вивчення механізмів порушень ендокринологічного статусу у жінок після апоплексії яєчника дозволить більш ефективно проводити реабілітаційні заходи та покращити результати лікування безпліддя.

5. Практичне значення результатів дослідження.

Робота має чітку практичну направленість. Серед ключових практичних аспектів дисертаційного дослідження найбільш вагомим є визначення основних факторів ризику розвитку різних форм апоплексії яєчника. Показано основні клінічні прояви та показання до оперативного лікування, а також перебіг післяопераційного періоду та розвиток безпліддя після апоплексії яєчника; показано частоту та структуру нейровегетативних змін після хірургічного лікування апоплексії яєчника, а також роль психологічної корекції у лікуванні порушень менструальної та репродуктивної функції; удосконалено та впроваджено алгоритм реабілітаційних заходів та допоміжних репродуктивних технологій щодо підвищення ефективності лікування безпліддя після апоплексії яєчника.

6. Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації.

Усі положення, висновки, рекомендації, що містяться в дисертації, науково обґрунтовані, достовірні, логічно витікають із результатів досліджень. Робота

виконана на сучасному науково-методичному рівні із застосуванням принципів доказової медицини. Методики, використані авторкою в дослідженні, актуальні. Наукові положення, висновки, рекомендації, сформульовані в дисертації, одержані на достатньому фактичному матеріалі. В процесі дослідження було обстежено 95 жінок, що перенесли апоплексію яєчника і знаходились на стаціонарному лікуванні в гінекологічних відділеннях, і 30 жінок репродуктивного віку, не оперованих з приводу апоплексії яєчника. Достатня для статистичної обробки кількість досліджень і клінічних спостережень дозволяють вважати отримані результати достовірними. Методи статистичного аналізу, які були використані в роботі, адекватні. Статистичний аналіз результатів дослідження проведений на сучасному рівні, коректно, за допомогою стандартних програм статистичного аналізу. Вірогідність отриманих наукових результатів підтверджена на практиці в основних та контрольних групах. Наведені в роботі таблиці та рисунки переконливі. Висновки конкретні і повністю підтверджуються результатами дослідження. Висловлені в роботі наукові положення та рекомендації науково обґрунтовані.

7. Оцінка змісту, оформлення та обсягу дисертації, зауваження щодо оформлення.

Дисертація викладена українською мовою на 140 сторінках друкованого тексту. Дисертація побудована згідно діючих вимог та складається із анотації, вступу, аналізу сучасних аспектів використання допоміжних репродуктивних технологій у жінок після лікування апоплексії яєчника, розділу матеріалів і методів досліджень, двох розділів власних досліджень, аналізу та узагальнення результатів дослідження, висновків, практичних рекомендацій, списку використаних джерел і двох додатків. Дисертація ілюстрована 28 рисунками і 3 таблицями. Список використаних джерел містить 213 літературних посилань: 100 — кирилицею та 113 — латиною та займає 26 окремих сторінок.

Дисертація написана літературною мовою, грамотно. Всі розділи дисертації написані логічно, із дотриманням наукового стилю написання.

Вступ дисертації відображає актуальність досліджуваної проблеми, сформульована мета і завдання дослідження, відображена загальна характеристика роботи.

Перший розділ дисертації містить огляд актуальних літературно-інформаційних джерел, написаний літературною мовою, в традиційному плані, в ньому автор розкриває сучасний стан проблеми впливу апоплексії яєчника на репродуктивне здоров'я жінок та можливості лікування безпліддя за допомогою допоміжних репродуктивних технологій.

У другому розділі дисертації – «Матеріали та методи досліджень» – описаний дизайн клінічного дослідження (критерії включення та виключення вагітних в дослідження, клінічна характеристика та розподіл жінок за групами), методи загальних та спеціальних клінічних, інструментальних досліджень, включаючи повний опис проведених методик визначення досліджуваних показників. В розділі викладені методи статистичної обробки результатів дослідження та вказано на дотримання етичних норм при проведенні досліджень. Описані методики відповідають встановленим вимогам і протоколам.

У третьому розділі автором проведений аналіз клінічної характеристики жінок після апоплексії яєчника, дана оцінка факторів ризику на розвиток порушень репродуктивного здоров'я. Розділ написаний в чіткій, логічній послідовності, достатньо ілюстрований табличним і наглядним матеріалом та завершується резюме.

Основним розділом роботи є результати власних досліджень (четвертий розділ). В ньому автор детально провела аналіз функціонального стану репродуктивної системи у жінок після апоплексії яєчника, а також особливості нейровегетативних порушень після хірургічного лікування, продемонструвала клінічну ефективність удосконаленого алгоритму допоміжних репродуктивних технологій. Характеризуючи, в цілому, розділи власних досліджень, необхідно підкреслити, що Павлик Уляна Василівна провела багатогранні та об'ємні дослідження, які заслуговують на увагу як у науковому, так і в практичному плані. Кожний підрозділ завершується резюме, переліком публікацій автора, які відображають отримані результати.

У розділі «Обговорення отриманих результатів» об'єднано і систематизовано отримані результати дисертаційної роботи, проведений їх порівняльний аналіз, зроблені конкретизуючі висновки та надано практичні рекомендації.

Висновки, які наведені в дисертації, повністю відображають зміст роботи, зроблені на основі фактичного матеріалу дисертації та статистичної достовірності отриманих результатів, відповідають завданням дослідження та свідчать про досягнення поставленої мети.

Публікації по матеріалах дисертації повністю відповідають вимогам МОН України.

У ході ознайомлення з дисертаційною роботою виникли запитання для дискусії:

1. Які показники оваріального резерву Ви вважаєте найбільш інформативними?
2. Який патогенетичний зв'язок форми апоплексії яєчника та ефективністю реабілітаційних заходів?

8. Повнота викладу матеріалів дисертації в опублікованих працях.

За матеріалами дисертації опубліковано 5 робіт, з них 5 статей: 4 – одноосібні, 1 – 4 статті у наукових фахових виданнях України відповідно до переліку, одна стаття англійською мовою у періодичному науковому виданні, індексованому у базі даних Scopus (Республіка Польща).

Основні положення дисертації та результати наукових досліджень повідомлені й обговорені на науково-практичних конференціях: Національного університету охорони здоров'я імені П. Л. Шупика МОЗ України (Київ, 2020-2023 рр.); на наукових конференціях Асоціації акушерів-гінекологів Івано-Франківської області та України (м. Івано-Франківськ та Київ, 2020-2023 рр.).

9. Особистий внесок здобувача в одержання наукових результатів, що виносяться на захист.

Ідея проведення дослідження, мета і завдання сформульовані дисертантом спільно з науковим керівником. Авторка самостійно провела патентні та інформаційні пошуки, аналіз наукової літератури, визначила методи дослідження.

Павлик Уляна Василівна особисто провела дослідження, збір та аналіз клінічного матеріалу, його обробку, формування досліджуваних груп. Усі клінічні спостереження та обстеження проведено протягом виконання дисертаційного дослідження самостійно, з дотриманням протоколу біомедичного дослідження та підписанням інформованої згоди пацієнта за дизайном, затвердженим біомедичною експертизою. Аналіз результатів дослідження, їх узагальнення, статистична обробка клінічних та інструментальних досліджень, оформлення проведено автором самостійно.

В наукових роботах, опублікованих за темою дисертаційного дослідження в співавторстві, авторці належить провідна роль у зборі клінічного матеріалу, статистичній обробці та аналізі отриманих результатів. Спільно з науковим керівником обговорені та узагальнені наукові положення дисертації, оформлені висновки та практичні рекомендації.

10. Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності (академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації).

За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації не було виявлено ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації. Розглянувши матеріали дисертації здобувача наукового ступеню доктора філософії Павлик Уляни Василівни на тему «Оптимізація допоміжних репродуктивних технологій у жінок після різних методів лікування апоплексії яєчника» встановлено, що при комп'ютерному тестуванні електронної форми

дисертації та наявних за її темою публікацій через програму «Anti Plagiarism» та за допомогою системи Strike Plagiarism не виявлено академічного плагіату в наданих матеріалах дисертації. Текст наданих матеріалів дисертації є оригінальним.

11. Рекомендації щодо використання результатів дисертаційного дослідження в практиці.

Основні положення дисертації, удосконалений алгоритм профілактики перинатальних ускладнень впроваджено у практичну роботу двох лікувально-профілактичних закладів України: КНП «Київський міський пологовий будинок № 1» та Прикарпатського центру репродуктивної медицини (м. Івано-Франківськ).

Результати вивчення патогенезу та лікування безпліддя у жінок після апоплексії яєчника включені в програму лекцій, практичних та семінарських занять та використовуються в навчальному процесі кафедри акушерства, гінекології та перинатології НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

12. Відповідність дисертації спеціальності та профілю спецради.

Дисертація Павлик Уляни Василівни на тему «Оптимізація допоміжних репродуктивних технологій у жінок після різних методів лікування апоплексії яєчника» відповідає паспорту наукової спеціальності «Акушерство та гінекологія». Дисертація повністю відповідає профілю спеціалізованої вченої ради.

13. Відповідність роботи вимогам, які пред'являються до наукового ступеня доктора філософії.

Дисертаційна робота Павлик Уляни Василівни «Оптимізація допоміжних репродуктивних технологій у жінок після різних методів лікування апоплексії яєчника», подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина» (наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»), присвячена актуальній проблемі сучасного акушерства та гінекології, є закінченим науковим дослідженням, яка містить нові положення і нові науково обґрунтовані результати, що, в цілому, розв'язують важливе науково-практичне завдання – підвищення ефективності діагностики та лікування безпліддя у жінок після апоплексії яєчника на підставі удосконалення і впровадження алгоритму реабілітаційних заходів та допоміжних репродуктивних технологій.

Виходячи з актуальності, за об'ємом та рівнем досліджень, наукової новизни результатів, теоретичної та практичної цінності отриманих даних, об'єктивності та обґрунтованості висновків, беручи до уваги особистий внесок

В.О. завідувача наукового відділу
малоінвазивної хірургії Державної наукової
установи «Центр інноваційних технологій
охорони здоров'я» Державного управління
справами, доктор медичних наук,
старший науковий співробітник

О. О. Литвак

